

MESTNA OBČINA VELENJE

telefon: 03-8961-600 / Info@velenje.si / www.velenje.si / ID za DDV: SI-49082884 / podračun EZR MOV pri Banki Slovenije št. SI56013330100018411

MESTNA OBČINA VELENJE

Titov trg 1
SI-3320 Velenje

Ministrstvo za infrastrukturo
Langusova ulica 4

1000 Ljubljana

Velenje, 15. april 2021

Zadeva: Pripombe na osnutek Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda

Spoštovani,

v skladu z javno razgrnitvijo in javno razpravo o Osnutku Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda, vam v prilogi pošiljamo Sklep Sveta Mestne občine Velenje, ki je bil soglasno sprejet na izredni seji dne 13. aprila 2021 ter splošne in podrobnejše pripombe na besedilo osnutka strategije.

Glede na obseg pripomb, ki bistveno vplivajo na vsebino in poglavja SAŠA regije, pričakujemo, da boste naša izhodišča in pripombe upoštevali v celoti ter da bo predlog strategije, preden gre v potrditev na Vlado Republike Slovenije, še enkrat poslan v javno obravnavo. Samo z aktivnim vključevanjem vseh deležnikov v obravnavo strategije bomo lahko govorili, da bodo postopki vodili k pravičnemu prehodu.

Za vse dodatne informacije vam je na voljo Karla Sitar, vodja Urada za gospodarski razvoj in prestrukturiranje v Mestni občini Velenje (telefonski številki 03 8961 679; 051 325 680 ali elektronska pošta: karla.sitar@velenje.si).

Prijazen pozdrav

KARLA SITAR,
vodja Urada za gospodarski razvoj in prestrukturiranje

mag. Izidor MORI
direktor občinske uprave

Priloge:

- Sklep Sveta Mestne občine Velenje
- Splošne in podrobne pripombe na osnutek strategije

Poslano: po elektronski pošti na naslov: gp.mzi@gov.si

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 24. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mestne občine Velenje, št. 1/2016 – uradno prečiščeno besedilo in št. 17/2019) na 3. izredni seji dne 13. aprila 2021 sprejel naslednji

SKLEP
o stališčih Sveta Mestne občine Velenje do
Osnutka Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje
premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda

1. člen

Svet Mestne občine Velenje se je seznanil z Osnutkom Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda, ki je v javni obravnavi do 15. aprila 2021.

2. člen

Svet Mestne občine Velenje od Vlade Republike Slovenije zahteva, da bo prestrukturiranje SAŠA regije potekalo v skladu z načeli pravičnega prehoda, kar pomeni, da mora biti zagotovljeno naslednje:

- do prenehanja izkopavanja premoga vsaj 5 tisoč delovnih mest nadomestiti s stabilnimi delovnimi mesti s primerljivo ali višjo dodano vrednostjo od sedanje (socialna varnost vseh zaposlenih, ki so posredno ali neposredno povezani s pridobivanjem premoga);
- namenski in zadostni finančni viri (državni in evropski);
- zanesljiv nadomestni toplotni vir, ki bo okoljsko in ekonomsko vzdržen;
- podpora k realizaciji identificiranih projektov v vrednosti 1,1 milijarde evrov.

3. člen

V Osnutku Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda je leto, ko naj bi se začelo predčasno zapiranje Premogovnika Velenje, opredeljeno le na podlagi okoljskega kriterija. Zahtevamo, da Vlada Republike Slovenije pred določitvijo letnice, ko naj se začne predčasno zapiranje premogovnika, ovrednoti ter upošteva tudi gospodarske, družbene in energetske vidike posledic prehoda iz premogovništva.

4. člen

Od Vlade Republike Slovenije pričakujemo, da pravočasno pripravi besedilo Zakona o prestrukturiranju SAŠA regije, ki bo sistemsko in celovito urejal področje prestrukturiranja, zagotovil poseben status premogovni regiji SAŠA ter opredelil vire za njegovo izvedbo, in ga pošlje v sprejem Državnemu zboru Republike Slovenije.

5. člen

Od Vlade Republike Slovenije pričakujemo, da takoj pristopi k pripravi besedila Zakona o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje ter določitvi namensko opredeljenih finančnih virov sredstev za izvedbo strokovno ustreznega in varnega postopnega zapiranja, s katerim bodo financirane tudi sanacije ugreznin, vodotokov in drugih škodljivih posledic, nastalih zaradi odkopavanja premoga, in ga pošlje v sprejem Državnemu zboru Republike Slovenije.

Pred določitvijo letnice prenehanja izkopavanja premoga v Šaleški dolini mora biti sprejet Zakon o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje.

6. člen

Svet Mestne občine Velenje pričakuje, da bo Vlada Republike Slovenije zagotovila finančna sredstva in nudila vsestransko podporo pri izvedbi nadomestnega daljinskega ogrevanja z energetskega virom, ki bo okoljsko dolgoročno sprejemljiv in stroškovno ne bo dodatno bremenil uporabnikov toplotne energije.

7. člen

Svet Mestne občine Velenje vztraja pri preoblikovanju modela rabe sredstev Sklada za podnebne spremembe Republike Slovenije, ki mora postati eden izmed virov za financiranje za prestrukturiranje. Na ta način lahko zagotovimo sistemski vir financiranja, v okviru katerega se bodo prioritarno sofinancirali projekti v sklopu prestrukturiranja SAŠA regije in drugi projekti, povezani z zeleno transformacijo Šaleške doline.

8. člen

Svet Mestne občine Velenje ponovno zahteva čimprejšnje dokončanje projekta izgradnje 3. razvojne osi med Šentrupertom in Avstrijo ter poziva k izvedbi posodobitve železniške proge s pripadajočo infrastrukturo med Celjem in Velenjem, ker bo le tako omogočena uspešna izvedba pravičnega prehoda in prestrukturiranja SAŠA regije zaradi izstopa iz premogovništva.

9. člen

Svet Mestne občine Velenje zahteva, da pred določitvijo leta, v katerem se bo zgodil prehod iz premogovništva, Vlada Republike Slovenije sprejme noveliran Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), v katerem bo določena dolgoročno zadostna, zanesljiva in za odjemalce cenovno sprejemljiva oskrba Slovenije z električno energijo.

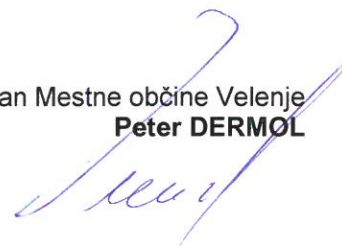
10. člen

Sklep začne veljati z dnem sprejema in se objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 0320-0006/2021

Datum: 13. april 2021

župan Mestne občine Velenje
Peter DERMOL

JAVNA RAZGRNITEV IN JAVNA OBRAVNAVA

15. marec – 15. april 2021

(pripombe poslati na gp.mzi@gov.si)

Predlagatelj in kontaktna oseba:	Naslov in telefon:	Datum:
Mestna občina Velenje, Karla Sitar	Titov trg 1, 3320 Velenje	15.4.2021

NACIONALNA STRATEGIJA ZA IZSTOP IZ PREMOGA IN PRESTRUKTURIRANJE PREMOGOVNIH REGIJ V SKLADU Z NAČELI PRAVIČNEGA PREHODA

PREGLEDNICA PODANIH PRIPOMB

Stran in del besedila, na katerega se pripomba nanaša	Predlog spremembe	Utemeljitev
SPLOŠNE PRIPOMBE SE NANAŠA NA CELOTNO BESEDILO OSNUTKA STRATEGIJE	SPLOŠNE PRIPOMBE	OBRAZLOŽITEV
Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije	Prestrukturiranje SAŠA regije mora potekati v skladu z načeli pravičnega prehoda , kar pomeni, da mora biti do prenehanja izkopavanja premoga vsaj 5 tisoč delovnih mest nadomeščenih s stabilnimi delovnimi mesti s primerljivo ali višjo dodano vrednostjo od sedanje (socialna varnost vseh zaposlenih, ki so posredno ali neposredno povezani s pridobivanjem premoga).	Zaradi izstopa iz premoga je ogroženih vsaj 5 tisoč delovnih mest, zato se mora država v strategiji zavezati s konkretnimi ukrepi, da nihče od zaposlenih ne bo ostal brez zaposlitve ali socialne varnosti, ter da bo prioriteto podpirala takšne programe v regiji, ki bodo ustvarili 5 tisoč novih delovnih mest.
Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije	Prestrukturiranje SAŠA regije mora potekati v skladu z načeli pravičnega prehoda , kar pomeni, da morajo biti zagotovljeni namenski in zadostni finančni viri	Sklad za pravični prehod zagotavlja 235 mio EUR, kar ne zadostuje niti za eno četrtno potreb SAŠA regije, kjer je bilo v sklopu

	(državni in evropski) za realizacijo identificiranih projektov v vrednosti 1,1 milijarde evrov.	zbiranja predlogov identificiranih projektov v skupni višini 1,1 mrd EUR in ni znano, na kolikšen delež sredstev lahko računamo. Predlagamo, da se med druge vire financiranja opredelijo sredstva iz NOO, ESRR, ESS, KS ter Podnebnega sklada.
<i>Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije</i>	Prestrukturiranje SAŠA regije mora potekati v skladu z načeli pravičnega prehoda , kar pomeni, da mora biti zagotovljen zanesljiv nadomestni toplotni vir, ki bo okoljsko in ekonomsko vzdržen.	Zagotavljanje stabilne in trajnostne oskrbe s toploto je eden bistvenih stebrov pravičnega prehoda v brezoogljično družbo. Gre za drugi največji sistem daljinskega ogrevanja v državi, ki trenutno zanesljivo oskrbuje s toploto več kot 40 tisoč prebivalcev. Glede na to, da se je država odločila za predčasen izhod iz premoga, mora prevzeti posledice zagotovitve nadomestnega toplotnega vira – tudi vire financiranja.
<i>Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije</i>	Izbran scenarij mora temeljiti na vseh štirih področjih pravičnega prehoda: gospodarskem (delovna mesta, konkurenčne gospodarske družbe), energetske (samooskrba, cena električne energije), okoljskem (sanacija degradiranih površin) in družbenem (socialna varnost zaposlenih, prekvalifikacija obstoječe delovne sile, prilagoditev izobraževalnega sistema). Ambiciozen scenarij poudarja samo pozitiven vidik glede doseganja državnih okoljskih zavez, ostalih treh področij ne obravnava.	Ugotavljamo, da noben scenarij ni finančno ovrednoten z vidika stroškov zapiranja PV in z vidika stroškov prestrukturiranja ločeno za vsak scenarij posebej. Ni narejene poglobljene analize vplivov scenarijev na vsa štiri področja. Izbor letnice 2033 temelji le na najstrožjih okoljskih kriterijih in slabem finančnem poslovanju TEŠ. Scenarij 2033 je tudi najmanj ustrezen z vidika investicije v blok 6 TEŠ.
<i>Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije</i>	Uvodna poglavja strategije so površno in slabo zapisana. Predstavitve premogovnih regij, zlasti SAŠA	Tako pomemben strateški dokument bi moral temeljiti na dejanskih podatkih – manjkajo

	regije, so površne, necelovite, zavajajoče. Strateški in operativni ukrepi za SAŠA regijo so izdelani okvirno, niso konkretizirani. Večkriterijska analiza scenarijev za SAŠA regijo neuravnoteženo obravnava učinke izstopa iz premoga na zanesljivost oskrbe Slovenije z električno energijo.	praktično vsi gospodarski, infrastrukturni, kadrovski, okoljski kazalci in kazalniki.
<i>Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije</i>	Pred določitvijo letnice zapiranja Premogovnika Velenje pričakujemo, da se sprejmejo besedila naslednjih zakonskih aktov: - Zakon o prestrukturiranju SAŠA regije, - Zakon o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje, - nov model rabe sredstev Sklada za podnebne spremembe Republike Slovenije, - noveliran Celoviti nacionalni energetski podnebni načrt Republike Slovenije. Vsi ti akti morajo vsebovati celotno časovnico prehoda iz premoga s ključnimi mejniki, vsemi aktivnostmi, programi, viri financiranja, kazalniki, odgovornostmi in tveganji. Zelo pomemben je pravilen vrstni red sprejemanja strateških dokumentov in aktov, saj se morajo dopolnjevati in morajo biti medsebojno usklajeni. Na osnovi teh ugotovitev se določi letnica zaprtja PV.	NEPN govori o tem, da je potrebno v letu 2022 sprejeti časovnico pravičnega prehoda, kar pomeni, da ne moremo govoriti samo o eni letnici, ampak o celotni časovnici z vsemi vmesnimi mejniki, kaj je potrebno storiti v celotnem procesu zapiranja PV in prestrukturiranja regije. Zato je potrebno sprejeti zgoraj omenjene akte, ki bodo te aktivnosti, procese in finančne vire konkretno določili. Osnutek strategije ni skladen s trenutno veljavnim NEPN (ki se bo noveliral v letih 2023, 2024) ter s Podnebno strategijo, ki je trenutno v javni razpravi, zato se sprašujemo o pravilnem vrstnem redu sprejemanja strateških dokumentov.
<i>Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije</i>	Za potrebe gospodarskega razvoja regije je potrebno čim prej dokončati gradnjo tretje razvojne osi med Šentrupertom in Avstrijo ter posodobiti železniško progo s pripadajočo infrastrukturo med Celjem in	Cestna in železniška infrastruktura sta ključni pri zagotavljanju gospodarskega razvoja, ki je eden od stebrov pravičnega prehoda.

	Velenjem, da bomo bolj privlačni tudi za nove investitorje. Iz strategije mora biti jasno razvidno, da je dokončanje tretje razvojne osi nujen pogoj za prestrukturiranje gospodarstva.	
<i>Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije</i>	Slovenija se je s podpisom Pariškega sporazuma zavezala k podnebni nevtralnosti do leta 2050, zato menimo, da je vsakršno prehitevanje te letnice tvegano, saj nimamo izdelanih dolgoročnih energetskega načrtov za nadomestni, stabilen in konkurenčni vir energije. 55-odstotno zmanjšanje emisij do leta 2030 je kolektivni cilj EU, h kateremu bo po svojih močeh prispevala vsaka država članica. Energetski sektor je emisije že bistveno zmanjšal (26,8 % glede na leto 2005), medtem ko so se emisije v prometu v primerjavi z letom 2005 povečale za 31 % (ne pričakujemo, da se bo doseganje tega podcilja reševalo zgolj na račun zapiranja TEŠ).	Energetski sektor je emisije že bistveno zmanjšal (26,8 % glede na leto 2005), medtem ko so se emisije v prometu v primerjavi z letom 2005 povečale za 31 % (ne pričakujemo, da se bo doseganje tega podcilja reševalo zgolj na račun zapiranja TEŠ).
<i>Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije</i>	Ukinitve tako pomembnega energetskega vira v Sloveniji, kot je TEŠ, ki zagotavlja 30 % električne energije, brez jasno opredeljene nadomestne variante energetskega vira, je izjemno nevarna. Samo na uvoz energije in na OVE se ne moremo zanašati. Pričakujemo, da se oceni vpliv uvozne odvisnosti od električne energije s poudarkom na končni ceni električne energije, z namenom preprečevanja energetske revščine in zmanjševanja konkurenčnosti gospodarstva.	TEŠ je eden od ključnih energetskega objektov, ki poleg zagotavljanja 1/3 električne energije uravnava slovenski energetski sistem. Trenutno tehnologije v svetu še niso tako razvite, da bi lahko v kratkem času nadomestili tako pomemben energetski vir. Nobena država ne bo gradila energetskega objektov za potrebe drugih držav. Hkrati pa se

		je evropska solidarnost v pravi luči pokazala pri zagotavljanju zaščitnih mask v pandemiji covida-19. Nelogično je, da zapiramo PV in posledično TEŠ, z lastno proizvedeno ceno električne energije med 60 in 70 EUR ob vedenju, da nimamo alternativnega vira električne energije, oziroma da bo vsak nadomestni vir v prihodnosti veliko dražji od tega (na primer cena električne energije iz NEK2 bo vsaj 110 EUR). Potrebno je poiskati podporne mehanizme za TEŠ (podobno kot se to izvaja za sončno energijo).
<i>Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije</i>	Hitrejše opuščanje premoga v nekaterih državah članicah EU je pogojeno bodisi z manjšim deležem premoga v energetske mešanici bodisi z zadostnimi kapacitetami nadomestnih energetskih virov. Položaj z vidika opuščanja premoga je neprimerljiv za članice, ki premog uvažajo, s članicami, ki premog proizvajajo.	Slovenija spada med 10 evropskih držav, kjer je premog pomemben vir pri proizvodnji električne energije, zato bodo te države premog opuščale bolj pragmatično in postopoma. Slovenija je vse svoje premogovnike že zaprla. Imamo samo še enega. Nemčija bo opustila premog leta 2038, Poljska leta 2049.
<i>Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije</i>	Republika Slovenija v preteklosti ni poskrbela za vpeljavo niti ene od štirih možnih podpor EU upravljavcem elektrarn na fosilna goriva, da bi ublažila vpliv stroška CO2 kuponov na poslovanje TEŠ. Zato letnica izstopa iz premoga ne sme temeljiti na slabem finančnem poslovanju družb TEŠ in HSE. Glede na to, da je v strategiji izpostavljeno, da je	Glede na to, da je izpostavljeno, da je slabo poslovanje TEŠ in HSE eden izmed ključnih razlogov za čimprejšnji izstop iz premoga, mora strategija opredeliti tudi podporne mehanizme gospodarskim družbam z namenom stabilizacije njihovega poslovanja.

	slabo poslovanje TEŠ in HSE eden izmed ključnih razlogov za čimprejšnji izstop iz premoga, mora strategija opredeliti tudi podporne mehanizme gospodarskim družbam z namenom stabilizacije njihovega poslovanja.	
<i>Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije</i>	Sredstva Sklada za podnebne spremembe morajo biti opredeljena kot sistemski vir financiranja projektov prestrukturiranja in zelene transformacije Šaleške doline. Postopno zapiranje PV se mora financirati iz ločenih virov financiranja, ne iz sredstev, namenjenih prestrukturiranju.	Glede na to, da se Podnebni sklad napaja s sredstvi iz plačanih CO2 kuponov, je ključno, da se ta sredstva vračajo v regijo, kjer ta strošek nastaja, zato da lahko iz tega financiramo ključne projekte za prestrukturiranje regije.
<i>Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije</i>	Potrebna sredstva za prestrukturiranje in pravični prehod SAŠA regije bistveno presegajo sredstva, ki so na voljo v okviru Sklada za pravični prehod. Sredstva iz Sklada za pravičen prehod niso namenjena tehničnemu zapiranju Premogovnika Velenje in sanaciji TEŠ, ampak za gospodarsko prestrukturiranje in razvoj.	Uredba JTF
<i>Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije</i>	Strategija ni skladna s sprejetim in veljavnim NEPN.	Slovenija je v NEPN opredelila, da bo zagotavljala 75 % lastne oskrbe z električno energijo. Z zaprtjem TEŠ tega cilja ne dosegamo.
<i>Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije</i>	Mednarodna primerjava: Nemčija je primer dobre prakse glede pristopa k tako pomembni tematiki, kot je izhod iz premoga. Oblikovali so posebno komisijo, ki je vključevala vse ključne deležnike ter pravočasno začela z aktivnostmi in financiranjem. Nemčija bo v naslednjih 20 letih iz proračuna namenila 40 mrd EUR s predvideno dinamiko 2 mrd EUR na leto. Z	Če želimo v Sloveniji izpeljati tranzicijo čim bolj uspešno, predlagamo, da se zgledujemo po nemškem vzoru.

	enako pravično tranzicijo, kot jo imajo Nemci, je potrebno v Sloveniji zagotoviti 4 mrd EUR.	
<i>Se nanaša na celotno besedilo osnutka strategije</i>	Pripravljalci strategije se pri argumentaciji izbora ambicioznega scenarija sklicujejo izključno na ugotovitve CPVO, da je glede na vplive na okolje, naravo, zdravje ljudi in kulturno dediščino najbolj smotrni izstop iz premoga leta 2033, ki je tudi edini sprejemljiv scenarij z vidika blaženja podnebnih sprememb. Dejstvo je, da CPVO ugotavlja, da imajo vsi scenariji nebitven vpliv na okolje. Decembra 2020 so bile na podlagi zahteve MZI izdelane dodatne tri simulacije, ki so spremenile merila vrednotenja vplivov na okoljski podcilj Ničelne emisije do leta 2050 po najstrožjih kriterijih. Zaradi tega je bil scenarij 2033 ugodneje ocenjen. Menimo, da gre za grob poseg v neodvisnost CPVO.	Menimo, da je MZI z zahtevo po izdelavi dodatnih treh simulacij grobo posegalo v neodvisnost CPVO.
PODROBNEJŠE PRIPOMBE:		
<i>Str. 9, 2. odstavek</i> <i>»Poleg občutne izgube površja, močan vonj iz lokalnih nahajališč lignita in prezračevanje iz premogovnika negativno vpliva na prizadevanja lokalnega turizma in splošno kakovost življenja.«</i>	<i>»Poleg občutne izgube 800 ha kmetijskih površin, močan vonj iz lokalnih nahajališč lignita in prezračevanje iz premogovnika negativno vpliva na prizadevanja lokalnega razvoja turizma in splošno kakovost življenja. Obenem je bilo tekom rudarjenja potopljenih ali porušениh 818 hiš ter 1.550 preseljenih ljudi. Prav tako pregrada med Velenjskim in Družmirskim jezerom povzroča nenehno skrb mestoma Šoštanj in Velenje, zaradi potencialne porušitve in povzročitve poplave in drsenja zemljišča okoli jezer, kar bi ogrozilo okoliška stanovanjska naselja.«</i>	Odkopna metoda z rušenjem krovnih plasti, ki so že povzročile hudo degradacijo ali potopitev več kot 800 ha kmetijskih površin, popolno porušitev vasi, Škale, Pesje, Preloge, Gaberke ter Družmirje, velikega dela mest Šoštanj in Velenje, prisilno preselitev 1.550 ljudi, potopitev ali porušitev 818 stanovanjskih in gospodarskih objektov, večletni zastoj v razvoju vasi Metleče in Topolšica. Pregrada med obema jezeroma je izjemno pomemben »objekt«, saj bi v primeru popustitve prišlo do združitve obeh jezer in

		poplave mesta, kar bi ogrozilo prebivalce Šaleške doline.
Str. 9, pri poglavju 1.3.2 Savinjsko-šaleška premogovna regija Zadnji odstavek	Na koncu opisa dodati odstavek: »Pred določitvijo letnice izstopa iz premoga mora Vlada Republike Slovenije: • do prenehanja izkopavanja premoga vsaj 5 tisoč delovnih mest nadomestiti s stabilnimi delovnimi mesti s primerljivo ali višjo dodano vrednostjo od sedanje (socialna varnost vseh zaposlenih, ki so posredno ali neposredno povezani s pridobivanjem premoga); • zagotoviti finančne vire za nadomestno varianto daljinskega ogrevanja Šaleške doline, ki bo okoljsko in ekonomsko vzdržna; • sprejeti načrt za stabilno in konkurenčno oskrbo z električno energijo do leta 2050, v izogib energetske odvisnosti in energetske revščini vseh državljanov in gospodarstva; • pravočasno pripraviti in sprejeti Zakon o prestrukturiranju SAŠA regije, ki bo sistemsko in celovito urejal področje prestrukturiranja, zagotovil poseben status premogovni regiji SAŠA ter opredelil vire za njegovo izvedbo; • pripraviti in sprejeti Zakon o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje ter določiti namensko opredeljene finančne vire sredstev za izvedbo strokovno ustreznega in varnega postopnega zapiranja ter tudi	Iz izkušenj, pridobljenih v procesu izstopa iz premoga v Zasavski regiji, je eden ključnih predpogojev za uspešen izstop iz premoga določitev jasne razlike med tehničnim zaprtjem premogovnika in družbeno-gospodarskim preходом regije, kar v primeru SAŠA regije zahteva posebno obravnavo regije kot premogovne regije v kontekstu nacionalnega in EU razvojnega financiranja. Jasno in ločeno morajo biti opredeljeni viri financiranja za zaprtje premogovnika in za prestrukturiranje regije. Sredstev iz Sklada za pravičen prehod ni dovolj za potrebe obeh regij, samo v SAŠA regiji je identificiranih projektov v vrednosti več kot 1,1 mrd evrov. V Strategiji ne more pisati, da se bo proaktivno obravnavalo vprašanje zaposlenih v PV in povezanih družbah. Podana mora biti jasna zaveza, da bo za vse zaposlene poskrbljeno in da ne bodo ostali brez zaposlitev ali socialne varnosti. Šaleška dolina bo zaradi odločitve države ostala brez daljinskega ogrevanja, zato je prav, da država najde in financira nadomestno rešitev. Opredeliti mora, kateri energetski vir bo možno uporabiti, da bo oglijično nevtralen in sprejemljiv tudi za lokalne prebivalce, ki že nekaj let živimo v težko priborjenem

	sanacije ugreznin, vodotokov in drugih škodljivih posledic, nastalih zaradi odkopavanja premoga; • pravila Podnebnega sklada preoblikovati tako, da bo možno prioriteto sofinancirati projekte v sklopu prestrukturiranja in druge projekte, povezane z zeleno transformacijo v Šaleški dolini; • zagotoviti namenske in zadostne finančne vire (državni in evropski); • podpreti realizacijo identificiranih projektov v vrednosti 1,1 milijarde evrov v SAŠA regiji.	zdravem okolju. Vsaj eno leto pred prehodom iz premogovništva mora biti nadomestna varianta daljinskega ogrevanja izvedena in preizkušena, s finančnimi viri države, ker Vlada RS, in ne EU, zahteva predčasni prehod iz premogovništva v Sloveniji. Popolnoma nesprejemljiva je varianta vrnitve ogrevanja v individualna kurišča, varianta zagotovo ne more biti tudi ogrevanje na električno energijo. Projekte prestrukturiranja bi moral podpirati tudi Podnebni sklad, ne samo SPP, saj se prav Podnebni sklad najbolj polni na račun TEŠ, kamor se bo v prihodnjih 10 letih, če bo vrednost CO2 kupona ostala ista, kot je danes, vplačalo najmanj za 1,5 mrd evrov sredstev.
<u>Stran 12, 3 odstavek, 1 alineja</u> »Ključna značilnost tega scenarija je bila ugotovitev celovite presoje vplivov na okolje, da je glede na vplive na okolje, naravo, zdravje ljudi, kulturno dediščino najbolj smotrni izstop iz premoga leta 2033, ki je tudi edini sprejemljiv scenarij iz vidika blaženja podnebnih sprememb (bistveni vplivi se pojavijo po letu 2035, ko emisije TEŠ presežejo dopustno mejno količino TGP za obdobje 2021-2050 in postanejo potrebni omilitveni ukrepi).«	»Ključna značilnost tega scenarija je bila ugotovitev, da je glede na izdelane projekcije edini sprejemljiv scenarij z vidika blaženja podnebnih sprememb v vmesnih obdobjih do leta 2050 izstop iz premoga do leta 2033 (bistveni vplivi se pojavijo po letu 2035, ko emisije TEŠ presežejo dopustno mejno količino TGP za obdobje 2021-2050 in postanejo potrebni omilitveni ukrepi). Razen na področju doseganja ciljev omejevanja emisij TGP celovita presoja vplivov na okolje med različnimi scenariji v večini primerov sicer ni ugotovila bistvenih odstopanj.«	Ugotovitev CPVO ni enoznačna, da je ambiciozen scenarij najbolj smiselni po vseh obravnavanih kriterijih. Za številne kriterije presoja med posameznimi scenariji ne ugotavlja bistvenih razlik, ocena nekaterih kriterijev pa celo favorizira harmonični (2) scenarij izstopa v letu 2038.

Generalno na vse scenarije	<i>Vsak scenarij je potrebno podkrepiti s konkretno finančno analizo, kaj vsak scenarij pomeni tako na stroškovni kot prihodkovni strani, narediti pregled doseganja stebrov pravičnega prehoda za vsak vidik posebej (okoljski, družbeni, energetske, gospodarski), narediti časovnico po letih s ključnimi mejniki in določiti merljive cilje, ki jih bo možno spremljati in prilagajati po letih.</i>	Ni narejene nobene poglobljene analize, na kateri bi lahko argumentirano izbrali scenarij. Zato predlagamo, da se z letnico prehoda počaka, dokler niso izdelani izračuni, ki so edino merodajni za sprejetje tako pomembne odločitve, kot je leto prehoda iz premogovništva.
Generalno na scenarij A	<i>Prikazati celovit vpliv na gospodarstvo, energetiko, družbo ter točno zapisati, kaj pomeni letnica 2033 (jasno definirati, kaj pomeni izstop in kaj pomeni letnica prehoda).</i>	Argumentacija temelji samo na okoljskem vidiku in ekonomiki TEŠ. Ni jasno, kaj pomeni letnica 2033, kakšen mejnik v procesu prestrukturiranja predstavlja.
<u>Stran 12, Scenarij A</u> »Ta scenarij je v vseh pogledih okolju najbolj prijazen – ne le z vidika doseganja podnebnih ciljev, temveč tudi v smislu zmanjšanja okoljskih vplivov dejavnosti, povezanih s premogom, na regijo.«	<i>»Ta scenarij upošteva samo okoljski vidik doseganja podnebnih ciljev ter zmanjšanja okoljskih vplivov dejavnosti, povezanih s premogom, na regijo. Ne upošteva po gospodarskega, energetskega ali družbenega vidika, zato o dolgoročnih posledicah na okolje zaradi ukinitve premoga, ukinitve vira daljinskega ogrevanja, zagotavljanja drugega vira energije po konkurenčnih pogojih ter vpliva na življenje ljudi ne moremo govoriti. Obenem ne sledi namenu strategije, da bi moral biti prehod iz premoga pravičen.«</i>	Pravičen prehod pomeni upoštevanje vseh štirih vidikov, tako gospodarskega, družbenega, energetskega kot okoljskega. Favorizirana letnica izstopa iz premoga, scenarij A, ne sme temeljiti samo na argumentaciji enega podcilja ter na podlagi izvedenega enega sestanka delovne skupine na Vladi. Ker ni narejene nobene analize ali kalkulacije glede zagotavljanja energije v prihodnje, daljinskega ogrevanja, gospodarskega in družbenega vidika, ni možno zaključevati, da bo ta varianta imela najbolj pozitiven vpliv na okolje.
<u>Stran 12, Scenarij A</u> »Po letu 2033 postaja finančno poslovanje TEŠ vse bolj nevzdržno zaradi pričakovanih naraščajočih cen emisijskih kuponov.«	<i>»Po letu 2033 postaja finančno poslovanje TEŠ vse bolj nevzdržno zaradi pričakovanih naraščajočih cen emisijskih kuponov, ki se vplačujejo v Podnebni sklad, kar z nacionalnega vidika pomeni, da gre za</i>	Finančno stanje TEŠ ne sme biti kriterij za izbor scenarija izhoda iz premoga po načelih pravičnega prehoda.

	nevtralno finančno transakcijo. Država bi morala poskrbeti, da na poslovanje TEŠ strošek CO2 kuponov ne vpliva.«	Z ozirom na preteklo volatilitet cen emisijskih kuponov, ki je ključni faktor ekonomsko neupravičene proizvodnje iz TEŠ, nikakor ni samoumevno in enoznačno, da bi npr. omejevanje proizvodnje na časovna obdobja visokih cen električne energije oz. nizkih cen emisijskih kuponov dodatno poslabšalo finančno stabilnost HSE. Ravno nasprotno: iz osnutka strategije kot tudi iz CPVO je razvidno, da so daleč največje skupne izgube naložbe bloka 6 ravno pri prvem scenariju (A-ambiciozni).
<u>Stran 12, Scenarij A</u> »Glede na to, da ta scenarij ponuja 12-letno okno priložnosti za celovito prestrukturiranje tako regije kot tudi slovenskega energetskega sistema, terja najbolj ambiciozen pristop k doseganju vseh regionalnih razvojnih prioritet.«	»Ta scenarij ponuja 12-letno obdobje za celovito prestrukturiranje tako regije kot tudi slovenskega energetskega sistema, kar je prekratko obdobje za prestrukturiranje skladno z načeli pravičnega prehoda. Glede na izkušnje iz tujine niti ena država ni uspela izvesti uspešnega prestrukturiranja v tako kratkem obdobju.«	12-letno okno priložnosti, kot ga pripravljavci strategije opisujejo, je prekratko obdobje glede na zelo zahteven proces, kot je prestrukturiranje. V Zasavju traja že 20 let, z veliko sredstvi, pa ne moremo govoriti o uspešni zgodbi prestrukturiranja. Za izvedbo pravičnega prehoda iz premogovniške regije, je s tako raznolikimi in zahtevnimi rudarsko-geološkimi razmerami, kot so prisotne v Premogovniku Velenje, po optimističnih prognozah potrebnih vsaj 20 let. V svetu ni primera uspešnega prestrukturiranja rudarske regije v obdobju dobrih deset let. Gre za izredno kompleksne, dolgotrajne ter finančno zahtevne projekte, gre za spreminjanje podobe celotne regije in to ne le na

		gospodarskem, ampak tudi na področju izobraževanja, sociale ... V tako kratkem času ni možno nadomestiti izgubljenih delovnih mest, uspešno preiti na alternativni vir ogrevanja niti zagotoviti nadomestnih virov električne energije na državnem nivoju. Kljub ambicioznim razvojnim načrtom gospodarstvo v SAŠA regiji do leta 2033 ne bo uspelo zagotoviti dovolj novih delovnih mest. Zaradi navedenih dejstev je v strategiji potrebno opredeliti dovolj dolgo časovno obdobje za postopno prestrukturiranje gospodarstva SAŠA regije, v katerem bo možno zagotoviti pravičen prehod, kar pomeni tudi možnost vključitve vseh presežnih kadrov v proces prekvalifikacije.
<u>Stran 12, Scenarij A</u> »Zahteva ambiciozne, a izvedljive naložbe in pripravljene razvojne projekte, ki pomembno podpirajo zasebni sektor in zlasti ustvarjanje delovnih mest, ter močno politično podporo«	»Zahteva izvedljive naložbe in pripravljene razvojne projekte, ki pomembno podpirajo zasebni sektor in zlasti ustvarjanje delovnih mest, ter močno politično podporo, ki bo zagotovila dodatne finančne vire in druge spodbude, da bo Šaleška dolina privlačna lokacija za domače in tuje investitorje. Kljub razvojnim projektom gospodarstva SAŠA regije v tako kratkem času ni možno ustvariti dovolj nadomestnih in stabilnih delovnih mest za vse, ki bodo zaradi tranzicije izgubili zaposlitev.«	Samo viri iz SPP so premalo, da bi lahko govorili o realizaciji pomembnih razvojnih projektov, ki bi v regiji omogočili odprtje 5.000 novih delovnih mest v 12 letih s primerljivo dodano vrednostjo, kot je danes v energetiki. Ali imamo močno politično podporo? Dokaz za močno politično podporo bo potrjen zakonski paket na področju prestrukturiranja, potrjen finančni viri za zapiranje PV, dodatni viri za prestrukturiranje regije, dana zaveza za

		socialno varnost zaposlenih ter podana rešitev za daljinsko ogrevanje.
<u>Stran 13, 3. odstavek:</u> »Scenariji so bili nato ovrednoteni s pomočjo večkriterijske analize in preverjeni v okviru celovite presoje vplivov na okolje, ki je ponovno vključevala intenziven in celovit dialog z deležniki. Dopolnjeno okoljsko poročilo je ugotovilo, da bi bil vpliv izvedbe posameznih presojanih scenarijev predloga strategije na nekatere okoljske cilje pozitiven in na nekatere nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (ocena C).«	Dodatek k prilogi strategije: »Priloga: Večkriterijska analiza scenarijev za SAŠA (revizija skladno z CPVO)«	V nasprotju z osnutkom strategije iz septembra/oktobra 2020 v tej verziji ni priložene vhodne in primerjalne matrike večkriterijske analize. Glede na to, da je predlagan osnutek v javni obravnavi, se predlaga, da se med Priloge strategije dodajo enake pregledne tabele z ustrezno prilagojenimi vrednostmi, kar bo omogočilo neposredno primerjavo s prejšnjo verzijo, ki je za optimalno leto izstopa opredelila leto 2038.
<u>Stran 13, 4. odstavek:</u> »V SAŠA regiji se je pri oceni vplivov na večino okoljskih ciljev izkazalo, da bi imel zaradi hitrejšega izstopa iz premoga najmanjši negativni vpliv najbolj ambiciozni scenarij (izstop iz premoga 2033), sledi scenarij izstopa iz premoga 2038, medtem ko bi imel največji negativni vpliv scenarij izstop iz premoga 2042.«	Ni narejene resne analize, ki bi lahko podprla to trditev iz strategije.	Pri pravičnem prehodu ne sme biti edini kriterij doseganje okoljskih ciljev. Ugotovitev CPVO ni enoznačna, da je ambiciozen scenarij najbolj smiselni po vseh obravnavanih kriterijih. Za številne kriterije presoja med posameznimi scenariji ne ugotavlja bistvenih razlik in sta oba scenarija ocenjena z oceno A, ocena nekaterih kriterijev pa celo favorizira drugi scenarij izstopa v letu 2038.
<u>Stran 14, 2. odstavek, 2. alineja:</u> » - da velika večina EU držav izstopa iz premoga do leta 2030 in s tem Slovenija sledi zgledu večine držav članic EU glede ambicioznosti prehoda v podnebno nevtralnost;«	» - da je pridobivanje energije iz premoga v upadu in nekatere EU države, predvsem tiste, v katerih premog ni igral kritične vloge pri oskrbi z energijo oz. tiste, ki imajo na voljo ustrezne alternative, izstopajo iz premoga do leta 2030. Slovenija z zasledovanjem scenarija 1 sledi zgledu bolj	Številne EU države, kjer igra premog pomembno vlogo pri energetski oskrbi (tudi onkraj njihovih meja v transnacionalnem prenosnem omrežju) in ne posedujejo kapacitet za alternativno proizvodnjo, bodo premog opuščale pragmatično in

	<i>ambicioznih držav članic EU glede prehoda v podnebno nevtralnost in presega npr. Nemčijo, ki bo iz premoga izstopila leta 2038 oz. države, kot je Poljska, ki načrtuje zmanjšanje rabe, vendar ne celotne opustitve.«</i>	postopoma (Nemčija, Poljska). Predlagano besedilo v obstoječi obliki je zavajajoče.
<u>Stran 14, 2. odstavek, 4. alineja:</u> » - da gre pričakovati večji obseg finančnih sredstev EU za pravični prehod predvsem v naslednjih dveh finančnih perspektivah (2021-2027; 2028-2034), odlog izstopa preveč v prihodnost pa bi lahko ogrozil sposobnost Slovenije uspešno črpati sredstva EU, ki bodo opuščanju rabe premoga namenjena v okviru Sklada za pravičen prehod	<i>Naj se ta trditev podpre s pisnim virom, kje je to določeno in kakšna dodatna sredstva je država izpogajala zaradi predčasnega izstopa.</i>	Obratovanje TEŠ, npr. po harmoničnem scenariju z omilitvenimi ukrepi do leta 2038 ne prejudicira neuspešnega črpanja EU sredstev. Velik del identificiranih (ključnih) naložb za prestrukturiranje je mogoče izvesti vzporedno z obratovanjem PV/TEŠ. Pri tem je bistven jasen in dosleden načrt izvajanja energetske tranzicije. V tem kontekstu sama letnica zaprtja bodisi 2033 bodisi 2038 ne igra pomembne vloge. Oziroma naj se ta trditev podpre z analizo, za koliko dodatnih EU sredstev se je država dodatno izpogajala za vsak scenarij posebej.
<u>Stran 14, 2. odstavek, 5. alineja:</u> » - da izbira scenarijev 2038 in 2042 pomeni nujnost izvajanja omilitvenega ukrepa omejevanja proizvodnje iz TEŠ, kar bo še dodatno bistveno poslabšalo finančno stabilnost HSE;	/	Z ozirom na preteklo volatilitnost cen emisijskih kuponov, ki je ključni faktor ekonomsko neupravičene proizvodnje iz TEŠ, nikakor ni samoumevno in enoznačno, da bi npr. omejevanje proizvodnje na časovna obdobja visokih cen električne energije oz. nizkih cen emisijskih kuponov dodatno poslabšalo finančno stabilnost HSE. Ravno nasprotno: iz osnutka strategije kot tudi iz CPVO je razvidno, da so daleč

		največje skupne izgube naložbe v TEŠ ravno pri prvem scenariju (A-ambiciozni).
<u>Stran 14, 2. odstavek, 6. alineja:</u> » - da je zanesljivost oskrbe z električno energijo lahko bistveno bolj ogrožena v primeru nepričakovanega in nenadzorovanega predčasnega zaprtja TEŠ, do katerega lahko pride v primeru prevelikega odlašanja priprav na izstop oz. preveč v prihodnost odložene odločitve o izstopu iz premoga;«	/	Ne glede na izbran scenarij razloga za odlašanje priprav (predvsem v smislu priprave Zakona o zaprtju PV in prestrukturiranju regije) ter odločitve o časovnem terminu izstopa ne sme biti in to samo po sebi ni argument za izstop leta 2033. Kvečjemu je ravno preambiciozni izstop iz premoga lahko kritičen faktor tveganja v smislu ogroženosti zanesljivosti oskrbe z energijo.
Stran 14, 2. odstavek, 7. alineja - »potrebo, da se do prenove NEPN v letih 2022-2024 načrtuje in predlaga drugačna raba energetske lokacije v Šoštanju ter tudi v povezavi z izstopom iz premoga načrtuje preoblikovanje ciljev pri zanesljivosti oskrbe z električno energijo na ravni celotne države (JEK2 in druge možne izbire«	»do opredelitve letnice prehoda, v Državnem zboru sprejet noveliran NEPN, ki bo opredelil elektroenergetsko bilanco Slovenije do leta 2050, vključujoč investicije v energetske objekte ter ceno električne energije, ki ne bo bistveno poslabšala konkurenčnosti slovenskega gospodarstva«.	Ali lahko strategija predvidi letnico zaprtja, če to ni usklajeno z NEPN? Ni smiselno, da se najprej odločimo za zaprtje pomembnega energetskega vira, nato pa razmišljamo, kaj bo potem. Proces bi moral biti obrnjen. Alternativa mora biti prej znana in sprejeta. Zapiranje Premogovnika Velenje in TEŠ do leta 2033 je v nasprotju z usmeritvami, zapisanimi v NEPN. Pri tem nakazane spremembe v NEPN vsekakor niso rešitev, saj so ugotovitve temeljile na opravljenih analizah energetskega sistema SLO.
Stran 16, 2. poglavje, 2. odstavek »Strategija temelji na podrobni analizi ključnih izzivov in priložnosti obeh regij.«	/	Priložite podrobno analizo ključnih izzivov.
Stran 16, 3. odstavek	Menjati tekst z: »Do opredelitve letnice prehoda, v Državnem zboru sprejet noveliran NEPN, ki bo opredelil	Ali lahko strategija predvidi letnico zaprtja, če to ni usklajeno z NEPN?

» Ta problematika mora biti v skladu s slovensko in EU zakonodajo naslovljena v NEPN, ki se bo celovito posodabljal v letih 2023 in 2024. Opredelitev letnice izstopa iz premoga se bo v nadaljevanju celovito in smiselno upoštevala tudi pri prenovi drugih slovenskih strateških in akcijskih dokumentov na področju razvojne, energetske in podnebne politike.«	elektro energetska bilanco Slovenije do leta 2050, vključujoč investicije v energetske objekte ter ceno električne energije, ki ne bo bistveno poslabšala konkurenčnosti slovenskega gospodarstva«.	Ni smiselno, da se najprej odločimo za zaprtje pomembnega energetskega vira, nato pa razmišljamo, kaj bo potem. Proces bi moral biti obraten. Zapiranje Premogovnika Velenje in TEŠ do leta 2033 je v nasprotju z usmeritvami, zapisanimi v NEPN. Pri tem nakazane spremembe v NEPN vsekakor niso rešitev, saj so ugotovitve temeljile na opravljenih analizah energetskega sistema SLO.
<u>Stran 20, razdelek Razvojne potrebe, 2. alineja:</u> » - sprememba zastarele miselnosti dolgoročno varnega delovnega mesta v bolj podjetniško miselnost celotne generacije ter zagotovitev večjega števila programov za spodbujanje podjetniških kompetenc (zlasti zgodaj v izobraževalnem procesu);«	»Vzpostavitev programov, okolja in razvoj ključnih kapacitet za spodbujanje podjetniških kompetenc (zlasti zgodaj v izobraževalnem procesu)«	
<u>Stran 20, razdelek Razvojne potrebe, 5. alineja:</u> » - naložbe v razvoj socialne infrastrukture, zlasti gradnjo novih objektov in stanovanj, namenjenih mladim, več nastanitev za ranljive skupine;«	» - naložbe v razvoj socialne in ostale infrastrukture po načelih trajnostnega razvoja, s katero se izboljšuje kvaliteta bivanja in privlačnost destinacije za mlade in strokovnjake na področjih z visokimi razvojnimi potenciali (zlasti gradnja novih objektov in stanovanj, namenjenih mladim, izgradnja novih kapacitet za aktivno preživljanje prostega časa, naložbe v infrastrukturo trajnostne mobilnosti ter dostopnega javnega prevoza itd.«	Razvojna potreba je zagotovitev okolja, kjer bodo mladi in strokovnjaki (skladno z »OC 5.7 Zagotavljanje cenovno dostopnih in kakovostnih stanovanj za talente iz regije in od drugod«, str.26) potrebni za razvoj gospodarstva želeli živeti in se udeleževati, kar presega zgolj vprašanje stanovanjskega problema.
Str. 21 Razvojne potrebe, 2. alineja	- Nadgrajena cestna in železniška infrastruktura; izgradnja 3. razvojne osi na trasi Šentrupert–Avstrija in posodobitev železniške proge Velenje-Celje.	Izgradnja 3. razvojne osi in posodobitev železnice imata velik vpliv na nadaljnji razvoj v regiji – večja konkurenčnost območja,

		zmanjšanje preobremenjenosti obstoječih povezav, privlačnost za investitorje ...
<u>Stran 23, tabela Človeški viri in socialna infrastruktura, 2 alineja:</u> » - Za delavce, ki se bodo morali pre zaposliti, ker ne bodo izpolnjevali pogojev za upokožitev ali predčasno upokožitev, bodo zagotovljene nove primerljive zaposlitve, zagotovljeni programi prekvalifikacije ter/ali zagotovljena socialna varnost.«	» - Za delavce, ki se bodo morali pre zaposliti, ker ne bodo izpolnjevali pogojev za upokožitev ali predčasno upokožitev, bodo zagotovljene nove primerljive zaposlitve, zagotovljeni programi prekvalifikacije ter/ali zagotovljena socialna varnost.«	Zagotovitev priložnosti za karierno udejstvovanje po zaprtju premogovnika je edini način, da bo lahko PV zagotavljal ustrezno kadrovsko strukturo in s tem varno in učinkovito izpolnjeval svoje naloge do samega zaprtja. Hkrati je jasna opredelitev do tega namena ključna za javno podporo zapiranj, ne glede na izbran scenarij. Po načelih pravičnega prehoda mora biti poskrbljeno za vse ljudi, ki bodo zaradi prehoda iz premogovništva ostali brez službe.
<u>Stran 24, tabela Okolje, 4 alineja:</u> » - Zagotovljeno bo dolgoročno spremljanje vplivov rudarjenja na okolje, vključno z obstoječimi zmogljivostmi in znanjem PV.«	» - Zagotovljeno bo dolgoročno spremljanje vplivov rudarjenja na okolje, vključno z obstoječimi zmogljivostmi in znanjem PV. Prav tako bo vzpostavljen sistem za celovito spremljanje okoljskih učinkov opustitve premoga, kar bo zagotovilo izboljšano kapaciteto za razumevanje stanja in spremljanja učinkov energetskega prehoda, s čimer se bo podprlo vse nivoje procesa odločanja in omogočilo natančno vrednotenje ukrepov ter načinov njihovega prilagajanja za večjo učinkovitost. Področje obenem predstavlja visoke razvojne potencialne na področju digitalizacije in ustvarjanja delovnih mest z visoko dodano vrednostjo.«	Predlog se navezuje na izvedbo dela specifičnega projekta v sklopu Območnega programa za SAŠA regijo.

Str: 24 SC1: Pravičen energetski prehod tako Slovenije kot SAŠA regije OC 1.1: Ambiciozna preureditev lokacije z uporabo najboljših razpoložljivih tehnologij, ki zagotavlja vsaj ohranjanje kakovosti zraka ter <u>trajnostni in za končnega uporabnika cenovno dostopen vir energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje</u>	Dopolniti, da je zagotovitev alternativnega vira ogrevanja Šaleške doline predpogoj, za katerega mora biti dana zaveza države o financiranju, preden govorimo o letnici izhoda iz premoga.	V procesu pravičnega prehoda bo potrebno izvesti prehod na nov sistem daljinskega ogrevanja v Šaleški dolini, ki bo ekonomsko in okoljsko najbolj učinkovit ter sprejemljiv in bo popolnoma neodvisen od premoga. Transformacija sistema daljinskega ogrevanja bo potekala v treh fazah, kjer bo pred vsako fazo opravljena ustrezna strokovno/tehnično/časovno/okoljsko/trajnostno in ekonomsko ovrednotena študija, kjer bodo primerno investicijskemu načrtu ovrednotene posamezne tehnologije in razdelani vsi možni scenariji. Prva faza bo namenjena prilagoditvi in digitalizaciji distribucijskega sistema toplote za sprejem energije iz OVE in pilotni sistem proizvodnje energije iz OVE. V drugi fazi preobrazbe daljinskega sistema bomo nadaljevali izvajanje začelih projektov iz prve faze, jih nadgrajevali ter začeli izvajati nove projekte pridobivanja in shranjevanja energije ter še naprej prilagajali omrežje. V tretji fazi pa bo dokončan razvoj trajnostnih tehnoloških rešitev za zagotavljanje delovanja sistema distribucije toplote, ki bo omogočal proizvodnjo in distribucijo toplotne energije pridobljene izključno iz OVE. Bistveni poudarki pri prehodu na trajnostne zelene tehnologije za pripravo toplote so: • Zanesljiva oskrba s toploto za več kot 40.000 prebivalcev in industrijske uporabnike.
--	---	--

		• Zmanjšanje oziroma izničenje izpustov toplogrednih plinov. • Varen in neodvisen vir energije. • Dostopne cene elektrike in ogrevanja za vse prebivalce in s tem preprečevanje oz. omejevanje energetske revščine. Iz zgoraj zapisanega izhaja, da bo potrebno poleg zagotovitve proizvodnje toplotne energije iz OVE prilagoditi tudi distribucijski sistem daljinskega ogrevanja, zato takšna preobrazba ne bo mogoča na kratek rok. Po dosedanjih ocenah bomo za učinkovito prestrukturiranje daljinskega ogrevanja potrebovali 15 do 20 let. Upoštevati moramo namreč tudi dolgotrajno umeščanje večjih energetskih objektov v prostor. Transformacija daljinskega sistema pa bo na drugi strani zahtevala ogromna finančna sredstva, po prvih ocenah več kot 130 mio evrov. Lokalni skupnosti takšnega bremena na bosta prenesli, prav tako pa bo nemogoče to breme prevaliti na uporabnike preko višje cene toplotne energije, saj je eno izmed osnovnih načel pravičnega prehoda, da ta ne bo finančno obremenjujoč za prebivalce regij v prestrukturiranju. Povišanje cen toplotne energije bi pomenilo tudi odklop večjih
--	--	--

		industrijskih uporabnikov iz sistema daljinskega ogrevanja in njegovo stroškovno sesutje. Učinkovit sistem daljinskega ogrevanja Šaleške doline pa je nedvomno pripomogel k boljši kakovosti zunanjega zraka, kar kažejo tudi zadnji javno objavljeni podatki o vrednostih PM10 delcev v ozračju. Višja cena toplotne energije bi negativno vplivala na gospodarstvo, saj se povečujejo obratovalni stroški gospodarskih družb, prav tako pa takšno okolje ne bo stimulatивно za privabljanje novih investorjev, predvsem v luči prestrukturiranja premogovne regije SAŠA. Torej bo potrebno sredstva za preobrazbo sistema zagotoviti iz nacionalnega proračuna in EU nepovratnih sredstev. V strategiji nikjer ni obravnavan potreben časovni okvir takšnega trajnostnega in za končnega uporabnika cenovno dostopnega vira energije (razen pri ugotovitvi, da bi bil za prestrukturiranje in tehnološko pripravljenost za nadomestitev toplotne energije najbolj ustrezen scenarij C - izstop iz premoga najkasneje leta 2042), prav tako pa strategija ne konkretizira ustreznega finančnega vira za preobrazbo sistema ogrevanja. Navaja sicer možne vire za ukrepe energetske učinkovitosti, ne navaja pa konkretnih virov za preobrazbo sistema daljinskega sistema, ne navaja višine zagotovljenih nepovratnih sredstev, niti
--	--	---

		deleža sofinanciranja iz EU skladov, izvzeto pa je tudi financiranje iz nacionalnega proračuna. Za zagotavljanje cenovno dostopnih in na OVE temelječih rešitev daljinskega ogrevanja in hlajenja, kot že rečeno, viri lokalnih skupnosti ne bodo zadoščali.
<u>Stran 25, tabela <i>Strateški in operativni cilji pravičnega prehoda regije</i></u> »• OC 1.1: Ambiciozna preureditev lokacije z uporabo najboljših razpoložljivih tehnologij, ki zagotavlja vsaj ohranjanje kakovosti zraka ter trajnostni in za končnega uporabnika cenovno dostopen vir energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje. • OC 1.2: Spodbujanje proizvodnje čiste energije, zlasti na področju proizvodnje in shranjevanja vodika ter maksimiranje potenciala OVE v regiji (zlasti sončne energije in biomase, ki ne poslabšuje kakovosti zraka⁹). • OC 1.3: Spodbude za pilotne projekte za proizvodnjo sintetičnega metana in vodika. • OC 1.4: Povečanje energetske učinkovitosti ter izboljšanje energetske in emisijske intenzivnosti industrije (npr. dvig snovne učinkovitosti, povečanje energetske učinkovitosti v proizvodnih procesih, ukrepi za zmanjšanje procesnih emisij in emisij iz rabe goriv, ukrepi za zajem in ponovno uporabo ogljika, energetska sanacija industrijskih stavb,	Dodatek operativnega cilja: OC 1.6: »Spodbujanje uporabe OVE v prometu«	Predlog se nanaša tako na strategijo kot na CPVO. Med operativne cilje ni umeščen OC "Spodbujanje uporabe OVE v prometu", kot je to v primeru finančno vzdržnega in fleksibilnega scenarija. Glede na to, da so se emisije TGP glede na referenčno leto zmanjšale v vseh sektorjih razen v prometu, ki je večji za kar 31,9 % v primerjavi z izhodiščem, da je bistveni argument smiselnosti ambicioznega scenarija doseganje ciljev na področju neto ničelnih emisij ter da so emisije iz proizvodnje TEŠ v letu 2018 predstavljale zgolj 22 % vseh emisij, potem je jasno, da je spodbujanje OVE v prometu eno ključnih razvojnih področij. Ambiciozni scenarij še bolj poudarja pomen zasledovanja in realizacije tega cilja.

zmanjševanje potreb po mobilnosti pri neproizvodnih delovnih procesih). • OC 1.5: Prioritetno spodbujanje prenove stavb, kjer bivajo osebe bolj občutljive na vročinske valove, s hkratnim prispevkom k zmanjšanju rabe energije.«		
<u>Stran 25, tabela Strateški in operativni cilji pravičnega prehoda regije</u> »• OC 2.6: Sprememba namembnosti površin in zagotavljanje novih zelenih površin na območju TEŠ in na degradiranih območjih, na katerih se nahaja zapuščena rudarska infrastruktura.«	»• OC 2.6: Sprememba namembnosti površin in zagotavljanje novih zelenih površin na vseh degradiranih območjih na katerih se je izvajala dejavnost premogovništva oz. na katerih se nahaja zapuščena rudarska infrastruktura.« • OC 2.7: Spodbujanje projektov za spremembo namembnosti s ciljem trajnostne rabe degradiranih območjih in infrastrukture (zagotavljanje spodbud za sofinanciranje, oblikovanje davčnih olajšav, zagotavljanje hitrih in jasnih administrativnih postopkov za pridobivanje potrebnih dovoljenj in soglasij – obravnava posegov v degradirana območja oz. za spremembo namembnosti na področju obstoječe infrastrukture TEŠ in PV kot prioriteto.	Ne glede na izbran scenarij se predpostavlja, da bo obstoječa infrastruktura TEŠ tudi po izstopu iz premoga vsaj deloma uporabljena, zato navedek ni nujno resničen oz. je slabo artikuliran. Ključnega pomena je zagotavljanje ustreznih spodbud za predvidene posege, zaradi česar je predlagano oblikovanje ločenega OC.
<u>Stran 26, tabela Strateški in operativni cilji pravičnega prehoda regije</u> SC3: Dodatna regionalna povezljivost in trajnostna mobilnost	OC 3.2: Spodbujanje trajnostnih oblik lokalnega in regionalnega javnega prevoza (avtobus, vlak, prevoz na klic, sopotništvo, izposoja koles ...) OC 3.3: Izboljšana povezljivost cestne in železniške infrastrukture v smeri sosednjih regij in držav OC 3.4: Podpora trajnostni osebni mobilnosti z razvojem infrastrukture (mdr. peš povezave,	V regiji obstaja železniška povezava, ki je trenutno nekonkurenčna osebnemu avtomobilu in v nekaterih primerih tudi avtobusnim linijam. Potrebno jo je optimizirati in narediti privlačno ter jo navezati na bodočo hitro železnico med Mariborom in Ljubljano. Spodbuditi je potrebno tako potniški kot tovorni železniški promet. Izpostaviti je potrebno

	kolesarske povezave, polnilnice, P&R sistemi, parkirna politika itd.). OC 3.5: Spodbujanje trajnostnega tovarnega prometa in zelene logistike OC 3.6: Spodbujanje železniškega potniškega in tovarnega prometa	obstoječo železniško povezavo, ki ima potencial za večjo uporabo. Operativni cilj se deloma ponavlja (OC 3.2), deloma pa izpostavlja samo eno od mnogih ključnih povezav. Zaradi redke poselitve na podeželju je potrebno iskati rešitve tudi s pomočjo razvoja sopotništva in prevoza na klic. Učinkovit sistem trajnostne mobilnosti sestavljajo/dopolnjujejo poleg dobre mreže javnega potniškega prometa tudi sistemi P&R, peš in kolesarske povezave, polnilnice in ustrezna parkirna politika. Poleg potniškega prometa je potrebno pozornost nameniti tudi tovarnemu, tako tranzitu, prometu z izvorom/ciljem v regiji in končni dostavi do potrošnikov.
<u>Stran 26, tabela Strateški in operativni cilji pravičnega prehoda regije</u> »•OC 4.5: Krožnost načrtana v središče gospodarskega razvoja regije, s poudarkom na regionalnih oskrbovalnih verigah, dolini brez odpadkov, razvoju regionalnega biogospodarstva, spodbudami za samooskrbo s hrano, vrhunskim podpornim ekosistemom za trajnostne in krožne rešitve zagonskih podjetij in MSP ter alternativni modeli financiranja	»•OC 4.5: Krožnost načrtana v središče gospodarskega razvoja regije, s poudarkom na regionalnih oskrbovalnih verigah, dolini brez odpadkov, razvoju regionalnega biogospodarstva, spodbudami za samooskrbo s hrano, vrhunskim podpornim ekosistemom za trajnostne in krožne rešitve zagonskih podjetij in MSP ter alternativni modeli financiranja krožnega gospodarstva (npr. alternativno bančništvo, časovne banke, lokalne	DeFi je trenutno eden ključnih pojmov na področju financiranja, zato je smiselno, da se izpostavi.

krožnega gospodarstva, kot so alternativno bančništvo, časovne banke, lokalne valute in množično financiranje).	valute, množično financiranje, decentralizirano financiranje).	
<u>Stran 26, tabela Strateški in operativni cilji pravičnega prehoda regije</u> »•OC 4.6: Spodbujanje lesne verige in lesno-predelovalne industrije (zlasti v gradnji in gradbeništvu, preko investicij v primarno predelavo lesa, investicij v trajnostne izdelke in napredne materiale, npr. lesne polimere).«	»•OC 4.6: Spodbujanje lesne verige in lesno-predelovalne industrije (zlasti v gradbeništvu in oskrbi z energijo), preko investicij v primarno predelavo lesa, investicij v trajnostne izdelke in napredne materiale, npr. lesne polimere).«	V skladu z usmeritvami strategije glede diverzifikacije v oskrbi, višje deleže OVE ter uporabo vodikovih tehnologij.
<u>Stran 27, tabela Strateški in operativni cilji pravičnega prehoda regije</u> OC 5.7: Zagotavljanje cenovno dostopnih in kakovostnih stanovanj za talente iz regije in od drugod ter prioriteto spodbujanje prenove stavb, kjer bivajo osebe bolj občutljive na vročinske valove	OC 5.7: Zagotavljanje cenovno dostopnih in kakovostnih stanovanj za nadarjene strokovnjake iz relevantnih področjih pomembnih za gospodarsko rast iz regije in od drugod OC 5.8: Zagotavljanje pogojev za izvajanje trajnostne gradnje in celovite energetske prenove obstoječih stavb z uporabo inovativnih tehnologij in pristopov kar se v čim večji meri uporabi za dvig veščin. kapacitet in produktivnosti regionalnega gospodarstva.	OC je preveč nedorečen, saj naslavlja različne aspekte, zato se predlaga predružačenje v vsaj dva ločena cilja. Prav tako drugi del glede spodbujanja prenov za ranljive skupine v obliki trenutnega zapise ne sodi najbolje v razdelek strateških ciljev »Zaposlitve in veščine za vse«.
<u>Str. 26</u> <u>SC4: Trajnosten, prožen in raznolik gospodarski razvoj</u>	OC 4.4: Razvoj trajnostne turistične dejavnosti, zlasti na območju Velenjskega in Družmirskega jezera z določitvijo kopalnih voda, s čimer se negativne posledice prostorske in okoljske degradacije izkoristijo za nov namen.	Iz okoljskega poročila je razvidno, da bi na podlagi strokovnih mnenj lahko določili kopalno vodo na jezeru, vendar je slovenska zakonodaja veliko strožja od evropskih predpisov in zahteva za antropogena vodna telesa doseganje enakih kriterijev kot za naravna.

		Strategija naj se dopolni s ciljem uvrstitve jezera na seznam kopalnih voda, hkrati pa tudi z možnostjo razvoja, postavitve turističnih namestitvenih kapacitet na samo jezero. Pri tem izpostavljamo, da naj se rešitev uredi na sistemski ravni.
<u>Str. 27</u> <u>SC5: Zaposlitve in veščine za vse</u>	OC 5.7: Zagotavljanje cenovno dostopnih in kakovostnih stanovanj za talente iz regije in od drugod ter prioriteto spodbujanje prenove stavb, kjer bivajo osebe bolj občutljive na vročinske valove	Dopolnitev se verjetno nanaša bolj na akcijski načrt kot na nivo ciljev v strategiji, vendar želimo že tukaj opozoriti na potrebo po ukinitvi ranžirnega tira v Velenju, ki ni v uporabi. Za prostorski razvoj Velenja in izrabo površin znotraj mesta predstavlja območje ranžirnega tira, ki se zajeda v mesto in onemogoča notranji prostorski razvoj in gradnjo novih stanovanj, nov prostorski potencial.
<u>Stran 37</u> Financiranje dejavnosti zapiranja PV: cel odstavek dopolniti:	Država bo zagotovila nacionalna sredstva za zapiranje PV ter zagotovila socialno varnost vsem zaposlenim ne glede na letnico izstopa. Za ta namen bo pred sprejetjem letnice izstopa iz premoga sprejela Zakon o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje ter določila namensko opredeljene finančne vire sredstev za izvedbo strokovno ustreznega in varnega postopnega zapiranja ter tudi sanacijo ugreznin, vodotokov in drugih škodljivih posledic, nastalih zaradi odkopavanja premoga.	Obveza države mora biti sprejetje Zakona o postopnem zapiranju PV, ki bo to področje sistemsko urejal. Zagotoviti mora tudi sredstva za izvedbo zapiralnih del ter sanacijo ugreznin, vodotokov in drugih škodljivih posledic, nastalih zaradi rudarjenja.
<u>Stran 37, prva alineja, zadnji stavek</u>	<i>Osrednji mehanizem financiranja zapiralnih del in sanacije okolja ter izvajanje ukrepov za pomoč</i>	Sklad za pravičen prehod bo le posredno pripomogel k zagotavljanju novih delovnih

<i>Osrednji mehanizem financiranja zapiralnih del in sanacije okolja ter izvajanje ukrepov za pomoč delavcem, ki se bodo morali zaradi predčasnega izstopa iz premoga potencialno ostali brez zaposlitve, tako predstavlja državni proračun, dodatno bo pa k financiranju tega pripomogel tudi Sklad za pravični prehod.</i>	<i>delavcem, ki bodo zaradi predčasnega izstopa iz premoga potencialno ostali brez zaposlitve, tako predstavlja državni proračun, posredno bodo pa zagotavljanju delovnih mest pripomogel izpeljani načrti gospodarstva in lokalnih skupnosti, financirani iz Sklada za pravični prehod.</i>	mest prek uspešno financiranih razvojnih projektov gospodarstva in lokalnih skupnosti, obenem se bodo izvajali programi prekvalifikacije, ne gre pa za dodatno financiranje zapiranja PV.
<u>Stran 38, tabela</u> <u>»Možni viri financiranja«</u>	Se spremeni v: VIRI FINANCIRANJA	Če se gremo pravičen prehod, to niso možni, ampak zagotovljeni viri financiranja.
<u>Stran 38, 39 in 40 tabela</u>	Dodati: Podnebni sklad RS kot pomemben vir financiranja projektov prestrukturiranja	Porabo sredstev Podnebnega sklada je potrebno namensko usmeriti v premogovne regije za potrebe prestrukturiranja in razogličanja regije.
<i>Stran 40, zadnji odstavek: Obstoječa operativna delovna skupina Ministrstva za infrastrukturo še naprej predstavlja osrednje (nacionalno) partnersko telo pravičnega prehoda in platformo za razpravo in dialog o vprašanjih zapiranja rudnika, izzivih presežnih delavcev in regionalnih preobrazb. Skupina opravlja tudi splošne naloge nadzora nad izvajanjem strategije</i>	<i>Obstoječa operativna delovna skupina Ministrstva za infrastrukturo ni delovala v smislu skupnega odločanja ampak je šlo za enostransko podajanje izhodišč in odločitev s strani MZI.</i>	Ne gre za usklajevanja, ampak za enostransko vsiljevanje odločitev MZI.
<i>Stran 40 – novo poglavje</i>	<i>Dodati novo poglavje z naslovom: akcijski načrt izvajanja strategije s točkami, ki sodijo zraven.</i>	<i>Potrebno dopolniti z akcijskim načrtom, ki vsebuje tudi aktivnosti, vire, terminski načrt, tveganja, odgovorne nosilce ter letno spremljanje doseganje mejnikov.</i>
<i>Stran 41 – Okviri spremljanja in vmesnega pregleda Zadnji odstavek</i>	<i>5-letno obdobje spremljanja je predolgo, potrebno skrajšati na letno spremljanje ter določiti, kdo bo to</i>	V ta namen predlagamo, da se ustanovi nov organ za prestrukturiranje, ki bo deloval medsektorsko in proaktivno z vsemi

	<i>delal, kakšni bodo ukrepi v primeru nedoseganja ciljev.</i>	deležniki na regionalni in državni ravni. V nasprotnem primeru se zna zgoditi, da nihče na državnem nivoju ne bo celovito izvajal in sodeloval v procesu prestrukturiranja, ki bo trajal 20 let ali več.
<i>Stran 43 Mejniki</i>	<i>Dodati je potrebno še nekaj stolpcev v smislu:</i> • <i>kdo bo skrbel za realizacijo,</i> • <i>podroben terminski plan aktivnosti po letih,</i> • <i>kaj se zgodi, če mejniki niso doseženi,</i> • <i>kdo odgovarja,</i> • <i>viri financiranja,</i> • <i>tveganja ipd.</i>	Mejniki so ambiciozno zastavljeni, vendar nam nič ne koristi, če nimamo akcijskega načrta, kako to doseči.
<u>Celotno besedilo</u>	Izraz rudarjenje naj v vseh izpeljankah, kjer je smiselno, zamenja izraz premogovništvo, saj na obeh območjih ne gre/ni šlo za izkopavanje rude (rudarjenje), ampak za izkopavanje premoga (premogovništvo). Tudi v naslovu uporabljamo izraz »premogovne regije«.	

OKOLJSKO POROČILO

ZA NACIONALNO STRATEGIJO ZA IZSTOP IZ PREMOGA IN PRESTRUKTURIRANJE PREMOGOVNIH REGIJ V SKLADU Z NAČELI PRAVIČNEGA PREHODA

PREGLEDNICA PODANIH PRIPOMB

Stran in del besedila, na katerega se pripomba nanaša	Predlog spremembe	Utemeljitev
Str. 312: OU16	Črta oziroma prilagodi naj se omilitev, da se za gradnjo oziroma povečanje stavbnih zemljišč prednostno uporabijo površine, ki so bile/bodo zaradi premogovništva razvrednotene in v času izvajanja Strategije okoljsko sanirane ter v planskih aktih opredeljene kot stavbna zemljišča.	Površine, razvrednotene zaradi premogovništva, niso zaradi lokacije in razmestitve dejavnosti primerne za stanovanjsko gradnjo, saj se nahajajo na območju ob ali med jezeri, na industrijskem območju, in so z vidika trenutnega prostorskega razvoja bolj primerne za rabo za izkoriščanje OVE, za kmetijsko proizvodnjo (lokalna samooskrba) ali mogoče nekoč trajnostni turizem. Ker so v zaledju jezer, je potrebno posebno pozornost nameniti izbiri dopustnih dejavnosti, saj ne smejo biti obremenilne za občutljiv jezerski ekosistem. Prav tako bo trajalo veliko časa, da se teren umiri, da bo tam sploh možna gradnja in zato ni smiselno trenutno načrtovati razvoja na tem območju. Ne nasprotujemo, da se delno spremenijo v stavbna zemljišča, vendar ne za stanovanjsko gradnjo.
Str. 308 KPOU	Pri podaljšanju koncesijske pogodbe se: - predvidi nadomestna kmetijska zemljišča v enakem obsegu in enaki kvaliteti tal, kot jo imajo kmetijska zemljišča, ki se bodo zaradi ugrezanja spremenila v vodno zemljišče, pri tem se prioritetno uporabi sanirana razvrednotena območja, če so primerna za kmetijsko pridelavo, in površine v zaraščanju.	Črtati navedbo, da se predvidijo nadomestna kmetijska zemljišča na račun nepozidanih stavbnih zemljišč. Večjih sklenjenih stavbnih zemljišč za nadomestitev kmetijskih v dolini ni na voljo. Ugrezanje je in bo prizadelo ravninski in najbolj rodovitni del doline, ki ga enakovredno ni mogoče nadomestiti. Sploh ne moremo spreminjati namembnosti stavbnih zemljišč, saj želimo

		zagotavljati površine za potrebna stanovanja in hkrati ne moremo posegati na zasebna zemljišča s spremembami namembnosti in lastnikom pogojevati druge/slabše namembnosti. Strinjamo se, da se za nadomeščanje KZ uporabijo sanirana razvrednotena območja in površine v zaraščanju.
Stran 327 in dalje		Kako so lahko narejene simulacije in pri izboru scenarija celo upoštevana simulacija, če še ni znano, kakšen scenarij bo sploh možen in opredeljen v NEPN leta 2024? Scenarija A in B presegata postavljen okoljski podcilj Neto ničelne emisije do leta 2050 Scenarij B je dosegel ocene: Pozitiven vpliv na cilj TGP, ocena A Uvedene dodatne 3 simulacije (na željo MZI, december 2020): 1. simulacija (vključena projekcija uporabe sintetičnega plina) – ocena A 2. simulacija (vključena simulacija jedrskega scenarija) – ocena A 3. simulacija (na podlagi najstrožjih postavljenih kriterijev) – ocena C Argumentacija izbire scenarija do leta 2033 temelji na eni simulaciji, na podlagi najstrožjih kriterijev zmanjševanja TGP.
Stran 327 in dalje	Izvedba ambicioznega scenarija je ob upoštevanju najstrožjih kriterijev z vidika doseganja okoljskega podcilja neto ničelnih emisij toplogrednih plinov sprejemljiva, saj z večjim zmanjšanjem od postavljene meje odraža pozitiven vpliv, medtem ko sta izvedbi	Zakaj se upoštevajo najstrožji kriteriji, kje je razlog za to? Obenem naj se prikaže zmanjševanje TGP še po drugih sektorjih ali se pričakuje doseganje zavez države naprav EU samo na račun opuščanja premoga.

fleksibilnega in finančno vzdržnega scenarija sprejemljivi le z uporabo omilitvenega ukrepa. Ta regulira emisije TGP z manjšanjem rabe lignita in s tem manjšanjem proizvodnje električne energije, kar omogoča doseganje okoljskega podcilja neto ničelnih emisij do leta 2050, oziroma omogoča rabo lignita do leta 2038 v prvem in do leta 2042 v drugem primeru.		
(Dodati vrstice po potrebi)		

**DODATEK ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV IZVEDBE PLANA NA
VAROVANA OBMOČJA
ZA NACIONALNO STRATEGIJO ZA IZSTOP IZ PREMOGA IN PRESTRUKTURIRANJE
PREMOGOVNIH REGIJ V SKLADU Z NAČELI PRAVIČNEGA PREHODA**

PREGLEDNICA PODANIH PRIPOMB

Stran in del besedila, na katerega se pripomba nanaša	Predlog spremembe	Utemeljitev
(Dodati vrstice po potrebi)		